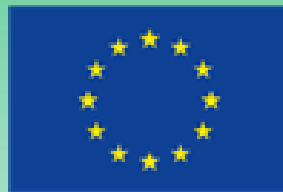

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey

PARTNERSHIP

EUROPEAN UNION

Project „The Guardians of Thrace“

CB005.2.12.024

The Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020, CCI No 2014TC1615CB005.

Project „The Guardians of Thrace“

CB005.2.12.024

DOĞAL KAYNAKLAR NELERDİR ?

the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.

1

Çevrenizdeki doğal kaynakları söyleyiniz.

Doğal kaynakların yaşamımızdaki önemi nedir?

the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.

Ekonomik deęeri yüksek olan doğal kaynaklara rnek veriniz.

the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.

Doğal Kaynak

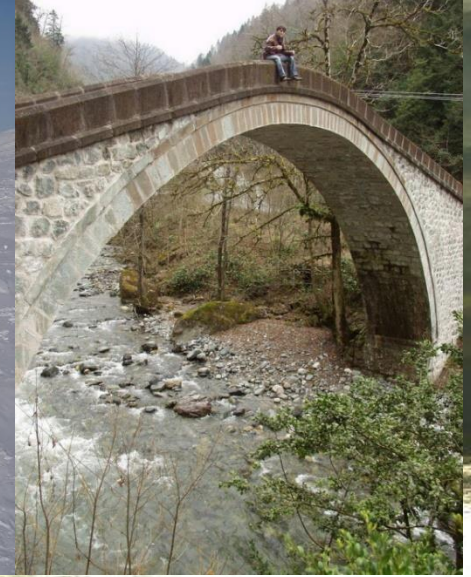
- Doğada kendiliğinden oluşmuş, insan akli ve tekniğinin ürünü olmayan, meydana gelme aşamalarında insanın herhangi bir rolünün bulunmadığı bütün zenginlik kaynaklarına “Doğal Kaynak” denir.

the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.

Doğa, insan faaliyetleri sonucunda şekillenmekte ve insanların yaşadıkları alanları kendilerine uyarlaması ile farklı bir boyut ve özellik kazanmaktadır.

İnsanlar yeryüzünü şekillendirmede ve farklı bir ortam oluşturmada nelerden faydalanmaktadır?

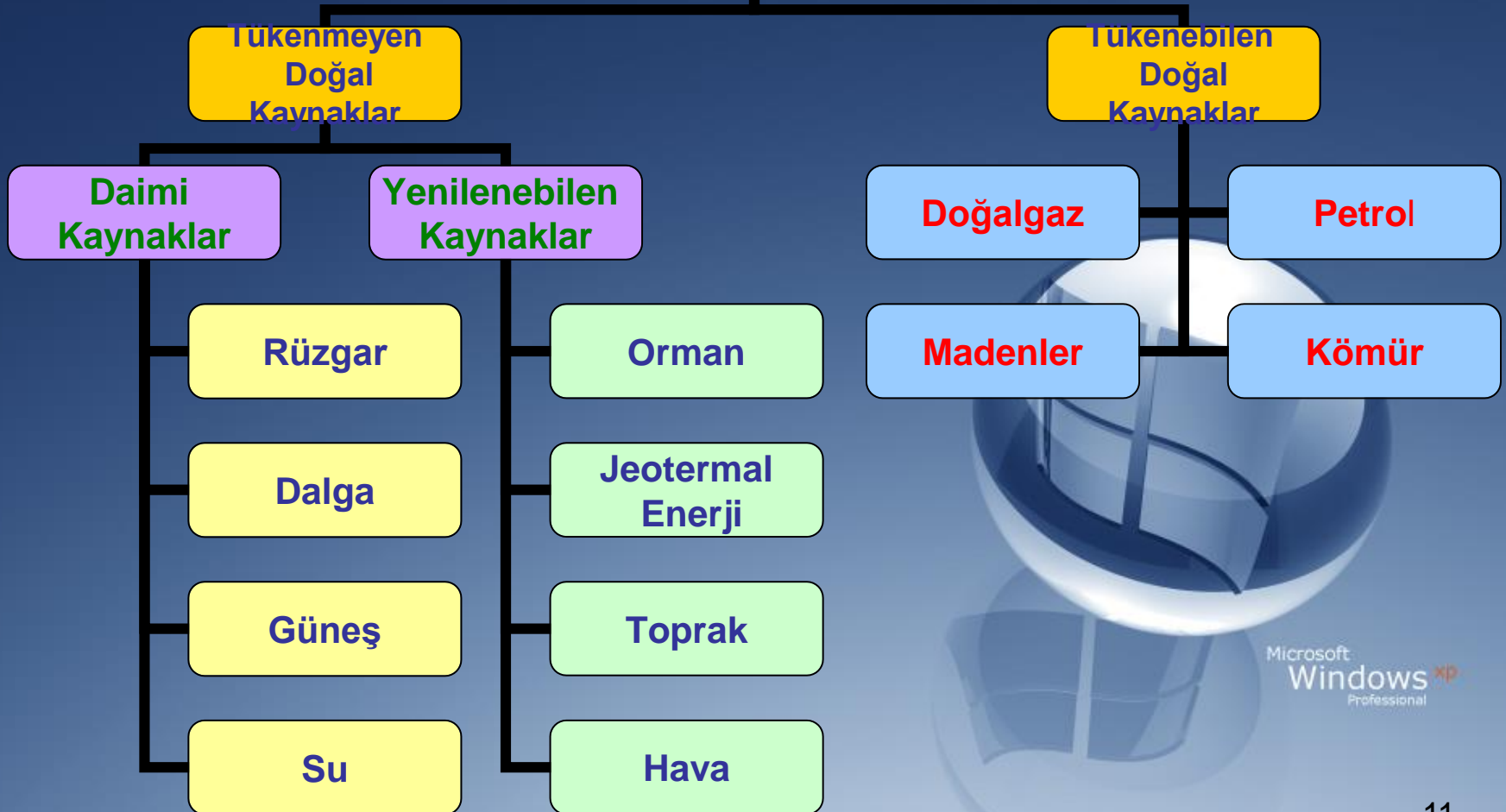
the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.

Dünya üzerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin temelinde doğal kaynaklar vardır. Diğer faaliyetler bu kaynaklar üzerinde şekillenir.

Örn; beşeri bir faaliyet olan tarım, doğal bir kaynak olan tarım topraklarında yapılır.

DOĞAL KAYNAKLAR

the Project "The Guardians of Thrace" is co-funded by the European Union through

Daimi Kaynaklar

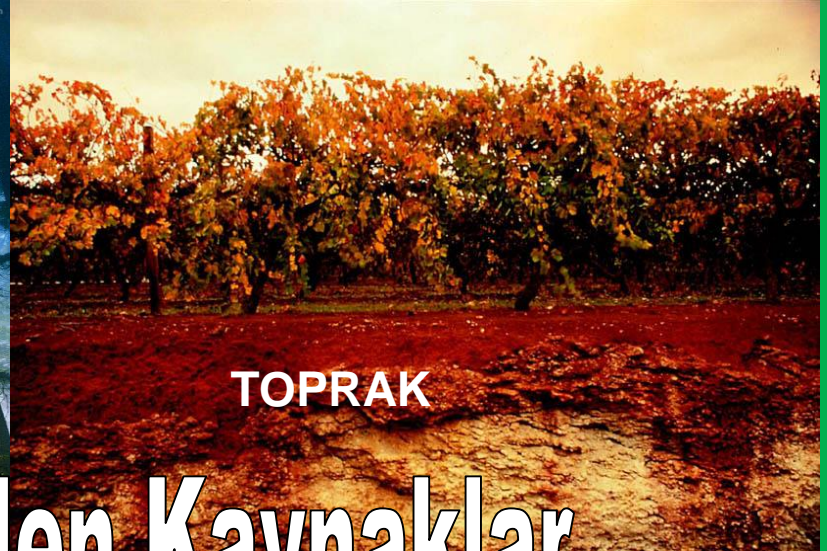
RÜZGAR

DALGA

GÜNEŞ

SU

Yenilenebilen Kaynaklar

Petrol

Tükenebilen Kaynaklar

Kömür

Bakır

Doğal Kaynakların Faydaları

- Sanayi Devrimi'nin yaşanmasına neden olmuştur.
- Araç ve gereçlerin yapımında kullanılır.
- Ülkelerin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunurlar.
- Bazı sektörlerin doğmasına veya var olan sektörlerin gelişmesini sağlarlar.
- İnsanların dinlenme ve eğlenmesini sağlarlar.

KÖMÜR

Oluşum Kökeni

Bitkisel maddelerin yeraltında depolanarak
değişime uğramasıyla oluşur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Konutlarda ısınma

Termik santrallerde elektrik enerjisi

PETROL

Oluşum Kökeni

Petrol eski deniz diplerine çöken hayvan ve bitkilerin üzerine tabii olaylarla yer tabakalarının yığılması ve meydana gelen bu havasız ortamda uygun, ısı, basınç altında bakterilerinde yardımıyla oluşur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Benzin ve mazot (yakıt) olarak, ısıtmada, petro kimya sanayinde, tedavide (uyuza ve safra taşına), mum ve kağıt yapımında, yol yapımında, yapay lif, gübre, film, plaka...vb petrolden **80.000** ürün elde edilir.

URANYUM Oluşum Kökeni

Uranyum, doğada hiçbir zaman serbest halde bulunmaz. Çeşitli minerallerle birleşerek uranyum minerali meydana gelir.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Nükleer enerji hammaddesi olan uranyum esas olarak nükleer reaktörlerde elektrik enerji elde etmek için yakıt olarak kullanılmaktadır.

DOĞALGAZ

Oluşum Kökeni

Milyonlarca yıl önce yaşamış canlı kalıntılarının yeraltında yüksek sıcaklık ve basıncın da etkisi ile başkalaşması sonucunda oluşan doğal gaz, kaya boşluklarının arasına sıkışmış olarak yada petrol yataklarının üzerinde gaz şeklinde büyük hacimler halinde bulunur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Doğal gaz en çok yakıt olarak ve sanayide hammadde olarak kullanılır. Evlerdeki fırınlarda, su ısıtıcılarında, çamaşır makinelerinde vb. yakıt olarak kullanılır. Doğal gazın [petrokimya](#) sanayinde geniş bir kullanım alanı vardır. Doğal gazdan üretilen en önemli petrokimyasal ürün olan etilen plastiklerin ve birçok başka ürünün üretiminde kullanılır.

ORMANLAR

Oluşum Kökeni

Yağış ve sıcaklık koşullarına göre oluşan yeryüzünü örtüsü. belirli yükseklikteki ve büyüklükteki ağaçlar, çalı, otsu bitkiler, mantarlar, mikroorganizmalar ve çeşitli hayvanlardan oluşur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Kağıt yapımında, konut yapımında...vb kullanılır. Sellerin ve taşkınların ve erozyonun oluşmasını önler. Yer altı sularının oluşmasını sağlar. Yaban hayatının korunmasını sağlar. İnsanlara dinlenme ve eğlenme olanağı sağlar. Çevreyi temizler. Barajların ömrünü uzatır. Stratejik açıdan önemlidir.

ÇAYIR VE OTLAKLAR

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Karaların iç kesimlerinde veya yüksek alanlarda yağış miktarına ve yağışın düştüğü mevsime göre oluşan bitki örtüsü.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Besi hayvancılığının yapılamadığı veya gelişmediği bölgelerde, çayır ve otlaklar hayvanların beslenmesi ve kış mevsiminde yiyecekleri otların temininde önemlidir.

GÜNEŞ ENERJİSİ

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Güneşin yaydığı ve dünyamıza da ulaşan enerji, güneşin çekirdeğinde yer alan füzyon süreci ile açığa çıkar

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Sıcak su temini, buhar elde edilmesi, ısıtma ve soğutma yapılması ve elektrik üretiminde kullanılır. Dünya'nın tükenmeyen en güçlü ve temiz enerji kaynağıdır.

RÜZGAR

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Yüksek basınç alanlarından alçak basınç alanlarına doğru hareket eden hava akımları sonucunda oluşur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Elektrik enerjisi üretiminde kullanılır. En ucuz ve temiz enerji kaynaklarındanndır.

GELGİT

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Ay'ın ve Güneş'in çekim etkisi sonucunda yeryüzündeki suların alçalıp yükselmesi sonucunda oluşur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Elektrik enerjisi üretiminde kullanılabilir. Denizcilik faaliyetlerini etkiler. Kıyıda delta oluşumunu önleyerek, haliç ve watt kıyı tiplerinin oluşmasına neden olur.

BİYOKÜTLE

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Yaşayan yada yakın zamanda yaşamış biyolojik maddelerden yakıt elde edilmesi yada diğer endüstriyel amaçlarla kullanılması.(ormanlar, hayvan dışkıları, bitki artıkları...vb)

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Isıtma, aydınlatma, elektrik ve mekanik enerjisi üretme, şofben, ocak...vb ısıtma araçlarında ve gübre üretimde kullanılır. Temiz ve ucuz bir enerji kaynağıdır.

TOPRAK

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Anakayanın, fiziksel ve kimyasal ayrışma sonucunda oluşur. Oluşumunda iklimin, bitki örtüsünün, yerşekillerinin ve zamanın etkisi söz konusudur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde, taşa ve toprağa dayalı sanayide, yapı malzemesi olarak...vb alanlarda kullanılır. Bütün canlılar için temel yaşam kaynaklarının başında gelmektedir.

ÇAKIL-KUM DEPOLARI

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Çakıl ve kum, topraktan, akarsu yataklarından, deniz ve göl kıyılarından elde edilir. Oluşumunda kayaların dış kuvvetler tarafından parçalanması ve aşındırılması sözkonusudur.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

İnşaat sektöründe, yol yapımında, çevre düzenlemesinde...vb alanlarda kullanılır.

SU KAYNAKLARI

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Yağışlardan elde edilir.

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Elektrik üretmede, tarım alanlarının sulanmasında, sağlık turizminde, içme ve kullanma, balık üretmede, sanayide...vb alanlarda kullanılır. Su tüm canlılar için birinci derecede önemli bir ihtiyaçtır.

DOĞAL TURİSTİK KAYNAKLAR

Nereden Elde Edildiği, Oluşum Kökeni

Ormanlar, göller, iç ve dış kuvvetlerin oluşturduğu özel yerşekilleri (peri bacaları, traverten)

Kullanım Amacı, Faydaları ve Önemi

Ülkelerdeki turizm sektörünün gelişmesine katkıda bulunurlar. Böylece, ekonominin gelişmesi sağlanır.

1-Büyük sermaye ve Doğal kaynaklara sahip ülkeler, doğal kaynaklardan etkin şekilde faydalanmaktadır.

2-Zengin doğal kaynaklara sahip bazı ülkeler teknik bilgi ve sermaye yetersizliğinden dolayı yeterince gelişememişlerdir.

3-Geri kalmış ve doğal kaynak yönünden fakir olan ülkeler zaten az olan kaynaklardan teknik ve sermaye yetersizliği yüzünden yararlanamamaktadır.

4-Doğal kaynaklar bakımından fakir olan ancak sermaye, işgücü ve teknoloji açısından zengin olan ülkeler, dışarıdan hammadde alıp işleyerek açıklarını kapatır.

Dünya'daki nüfus artışı ve sanayideki teknik gelişmeler, doğal kaynaklarının önemini artırır.

Doğal kaynaklardaki üretim artışı, dünya sanayi ve ticaretinin gelişmesinde öneme sahiptir.

Doğal Kaynaklar ve Kalkınma

Bir ülkenin ekonomik olarak büyümesinde ve bu büyümeyi devam ettirmesinde, doğal kaynaklara ve yetişmiş insan gücüne ihtiyaç duyar.

Doğal kaynak tek başına ekonomik değer ifade etmez. Doğal kaynağın bulunduğu yerden çıkarılması, işlenmesi ve değişik ürünlere dönüştürülerek pazarlanması önemlidir. Bunu gerçekleştirecek olan da yetişmiş, nitelikli insan gücüdür.

BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

TEMİZ VE GÜZEL BİR ÇEVRE İÇİN EL ELE...

Murat YAVUZ
Çevre Mühendisi

the Project “The Guardians of Thrace” is co-funded by the European Union through
Interreg IPA Cross-border Cooperation Bulgaria - Turkey Programme (2014 - 2020) – 2020,CCI No 2014TC16I5CB005.